

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

**Οδηγίες για τα μέτρα επαναλειτουργίας των
υποστατικών -πρακτορείων παροχής υπηρεσιών
στοιχήματος**

Λευκωσία, Μάιος 2020

Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων θα ήθελε να ενημερώσει τους εποπτευόμενους της ότι, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 19 Μαΐου 2020 σχετικά με την περαιτέρω χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19, **τα πρακτορεία παροχής υπηρεσιών στοιχήματος επαναλειτουργούν από την 23^η Μαΐου 2020.**

Οι εποπτευόμενοι θα πρέπει να **εφαρμόζουν υποχρεωτικά** τα διατάγματα και τις οδηγίες που έχει εκδώσει το Υπουργείο Υγείας, για την ομαλή λειτουργία των επιχειρήσεων και την εφαρμογή μέτρων προφύλαξης με στόχο τη μείωση του κινδύνου εξάπλωσης του Covid-19.

Παρατίθενται πιο κάτω συνοπτικά τα κύρια μέτρα που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αποδέκτες Κλάσης Α, οι Εξουσιοδοτημένοι Αντιπρόσωποι, οι Πράκτορες και τα Υπεύθυνα Πρόσωπα (όπου εφαρμόζεται):

1. **Ανάρτηση** και αφισκοκόλληση **των απαραίτητων σημάνσεων στην είσοδο και στον εσωτερικό χώρο** (τοιχούς και πάτωμα), για ενημέρωση των πελατών σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να τηρούνται (π.χ. αποστάσεις μεταξύ ατόμων), κυρίως των συστάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για την ορθή υγιεινή των χεριών με αλκοολούχο διάλυμα.
2. **Τοποθέτηση αντισηπτικών διαλυμάτων** (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%) **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** σε κάθε είσοδο και έξοδο του πρακτορείου, για χρήση από το προσωπικό, από τους πελάτες ή επισκέπτες. Εάν ο μηχανισμός εισόδου είναι αυτόματος, τότε το διάλυμα μπορεί να τοποθετηθεί στην εσωτερική πλευρά της εισόδου. Εάν κατά την είσοδο στο υποστατικό απαιτείται άνοιγμα της πόρτας με χερούλι, τότε συστήνεται εφαρμογή πλυσίματος των χεριών πριν και μετά την είσοδο με τοποθέτηση διαλυμάτων και από τις δύο πλευρές (μέσα και έξω) της πόρτας του υποστατικού.
3. Το **προσωπικό εργασίας (υπεύθυνα πρόσωπα, εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι)** πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζει **σχολαστικό πλύσιμο των χεριών** με νερό και σαπούνι για 20 δευτερόλεπτα ή αν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα, χρήση αντισηπτικού διαλύματος (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%) πριν την είσοδο και έξοδο από το υποστατικό και καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας τους ή παραμονής τους στο πρακτορείο. Εάν είναι εφικτό να χρησιμοποιείται σύστημα με μηχανισμό χωρίς άγγιγμα χεριών όπου δεν χρειάζεται επαφή με το χέρι κατά την εφαρμογή υγιεινής των χεριών.
4. **Ορισμός ενός ατόμου που θα είναι υπεύθυνο:** να ελέγχει πόσα άτομα εισέρχονται εντός του πρακτορείου, ότι κρατούνται οι αποστάσεις μεταξύ των πελατών και αποφυγή συνωστισμού.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

5. Ο **χώρος του υποστατικού να αερίζεται ικανοποιητικά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα**. Να αποφεύγεται η χρήση κλιματιστικών και εκεί που είναι απαραίτητο το σύστημα κλιματισμού να μην ανακυκλώνει τον αέρα εσωτερικού χώρου και να εισάγεται φρέσκος αέρας στο χώρο εργασίας.
6. Εντός των πρακτορείων, αναλόγως των τετραγωνικών μέτρων και του αριθμού των εργαζομένων, θα εισέρχεται αριθμός πελατών με αναλογία έως **ένα άτομο ανά 8 τ.μ. ωφέλιμου χώρου**. Για διευκόλυνση του ελέγχου τήρησης μέτρων από την Αστυνομία ή τους Επιθεωρητές Εργασίας, οι Εξουσιοδοτημένοι Αντιπρόσωποι δύνανται να επιδεικνύουν το αντίγραφο του αρχιτεκτονικού σχεδίου του υποστατικού.
7. Σε κάθε κατάσταση θα **αναγράφεται στην είσοδο** με ειδική πινακίδα ο **μέγιστος αριθμός πελατών ή επισκεπτών** που μπορεί να βρίσκονται εντός του καταστήματος, σύμφωνα με τις οδηγίες του σημείου 5.
8. Όσο είναι δυνατόν να **τηρούνται οι αποστάσεις των 2 μέτρων** μεταξύ των εργαζομένων και πελατών ή επισκεπτών εντός του πρακτορείου. Εάν δεν μπορούν να τηρηθούν οι αποστάσεις τότε θα πρέπει να γίνεται χρήση μάσκας. Να γίνει κατάλληλη διαρρύθμιση του χώρου και των επίπλων έτσι ώστε να τηρείται 2 μέτρα απόσταση. Συνιστάται να υπάρχουν έως τρία (3) άτομα σε αναμονή στην ουρά για το ταμείο, τηρώντας τις απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ τους.
9. Το **υπεύθυνο πρόσωπο (ο εργαζόμενος), καθόλη τη διάρκεια της εργασίας του** όταν έρχεται σε επαφή με πελάτες πρέπει να **φορεί μάσκα με ορθό τρόπο** η οποία θα αλλάζεται σε περίπτωση διαβροχής ή αναλόγως των οδηγιών χρήσης της μάσκας. Η μάσκα θα πρέπει να εφαρμόζεται σωστά στο πρόσωπο ώστε να καλύπτει το στόμα, τη μύτη και το πηγούνι. Η υποχρέωση για επάρκεια μασκών και οποιωνδήποτε άλλων αναλώσιμων υλικών στον εργαζόμενο (υγρά καθαρισμού, γάντια μιας χρήσης, σακούλες απορριμμάτων, θερμομέτρα και αντισηπτικά) και η επιτήρηση εφαρμογής των μέτρων βαραίνει τον αποδέκτη Κλάσης Α για τα ιδιόκτητα υποστατικά και τον Εξουσιοδοτημένο Αντιπρόσωπο.
10. Τα **αναλώσιμα υλικά** (π.χ. μέσα ατομικής προστασίας) **απορρίπτονται** με ασφαλή τρόπο σε **κάδους απόρριψης με καλύμματα**, οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί εντός του πρακτορείου.
11. Η **πληρωμή των δελτίων**, όταν είναι εφικτό, να γίνεται με **χρήση ηλεκτρονικών μέσων όπως κάρτες παρά με χρήση χαρτονομισμάτων**. Παρόλα αυτά, η πληρωμή είναι αποδεκτή με κάθε μέθοδο. Τα υπεύθυνα πρόσωπα να απολυμαίνουν συχνά τα χέρια τους με αντισηπτικό διάλυμα, ειδικότερα μετά από κάθε επαφή με μετρητά.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

12. Δεν θα πρέπει να υπάρχουν δελτία στοιχήματος στους πάγκους, ούτε τυπωμένα προγράμματα των αγώνων εντός του πρακτορείου. Στα ταμεία των πρακτορείων θα παραδίδονται τα δελτία στους πελάτες και θα γίνεται η απαραίτητη συναλλαγή με ένα πελάτη κάθε φορά. Οι υπάλληλοι που θα εξυπηρετούν το κοινό θα φορούν μάσκα και θα βρίσκονται πίσω από προστατευτικό plexiglass τζάμι, που θα καθαρίζεται καθημερινά και συχνά.
13. Οι πελάτες θα πρέπει να παραμένουν στο χώρο του πρακτορείου μόνο για το χρονικό διάστημα συμπλήρωσης και κατάθεσης του δελτίου στοιχήματος ή πληρωμής κερδών και σε καμία περίπτωση δεν παραμένουν περισσότερο από όσο χρειάζεται.
14. Οι υπάλληλοι μετά από κάθε συναλλαγή θα πρέπει να χρησιμοποιούν αλκοολούχα διαλύματα και να εφαρμόζουν πιστά την υγιεινή των χεριών τους.
15. Κάθε πελάτης ή επισκέπτης πριν την είσοδο στο υποστατικό θα πρέπει να απολυμαίνει τα χέρια του με αντισηπτικό διάλυμα (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%). Θα απολυμαίνει ξανά τα χέρια του με αντισηπτικό διάλυμα (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%) πριν εξέλθει από το υποστατικό. Η διαδικασία αυτή θα γίνεται απαραίτητα για όλους τους πελάτες ή επισκέπτες πριν μπει ο επόμενος πελάτης και θα υπάρχει αυστηρή τήρηση των μέτρων.
16. Πριν την έναρξη της εργασίας, να θερμομετρείται το εργαζόμενο προσωπικό και σε περίπτωση που παρουσιάζει πυρετό να αποχωρεί από τον χώρο εργασίας με οδηγίες να απευθυνθεί άμεσα στον προσωπικό του ιατρό.
17. Στο εσωτερικό των πρακτορείων δεν θα πρέπει να υπάρχουν καρέκλες.

Καθαρισμός Πρακτορείων Παροχής Υπηρεσιών Στοιχήματος

Το υποστατικό να καθαρίζεται καθημερινά ακολουθώντας τις καθημερινές πρακτικές καθαριότητας με έμφαση στα ακόλουθα:

- α) Καθημερινός καθαρισμός και απολύμανση των επιφανειών που αγγίζονται συχνά (high touch surfaces) όπως πόμολα πορτών, διακόπτες, γραφεία, συσκευές τηλεφώνων, πληκτρολόγια, μολύβια, στυλό, πάγκοι, όλα τα έπιπλα, και οποιαδήποτε άλλη συσκευή χρησιμοποιείται εντός του πρακτορείου με καθαριστικό διάλυμα (είτε αλκοολούχο διάλυμα είτε αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης 3% (1/30)).

β) Καθημερινός καθαρισμός και απολύμανση της τουαλέτας και των επιφανειών του χώρου με καθαριστικά διαλύματα (αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης 3% (1/30)).

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

- γ) Τοποθέτηση ανακοίνωσης που να δίνει οδηγίες χρήσης της τουαλέτας: Κατά τη χρήση της τουαλέτας, συστήνεται να κλείνει το καπάκι πριν χρησιμοποιηθεί το καζανάκι. Επίσης, καθαρισμός των χεριών ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ τη χρήση/καθαρισμό της τουαλέτας. Η τουαλέτα θα πρέπει να διαθέτει υγρό σαπούνι, χαρτοπετσέτες μιας χρήσης και αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 60%)
- δ) Καθημερινός καθαρισμός δαπέδου με καθαριστικά διαλύματα (προτιμητέο αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης 3% (1/30)).

Σημείωση: Όσοι σχετίζονται με την καθαριότητα πρέπει να χρησιμοποιούν μιας χρήσης γάντια, μάσκα και στολή εργασίας. Μετά τη χρήση τους, τα γάντια και η μάσκα θα πρέπει να απορρίπτονται με προσοχή σε κλειστούς κάδους. Η στολή εργασίας πρέπει να πλένεται καθημερινά στους 60 βαθμούς μετά από κάθε χρήση. Ο συστηματικός και επαρκής αερισμός του χώρου να γίνεται με βάση την εγκύκλιο του ΗΜΥ (Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών)

Προληπτικά μέτρα από τους εργοδότες

1. Θα πρέπει να διατίθενται γραπτές οδηγίες και εκπαίδευση σχετικά με τον τρόπο της εξάπλωσης του COVID-19 στο προσωπικό, έτσι ώστε να γνωρίζει τα συμπτώματα του COVID-19 και να είναι σε θέση να τα αναγνωρίζει νωρίς, καθώς επίσης ενημέρωση για τα απαραίτητα μέτρα προστασίας όπως αυτά παρουσιάζονται πιο πάνω.
2. Ο εργοδότης πρέπει να παρέχει γραπτή καθοδήγηση στο προσωπικό σχετικά με την αναφορά πιθανών συμπτωμάτων του COVID-19 και τον αποκλεισμό των εν λόγω ατόμων από την εργασία.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι εργοδότες, καθώς και τις οδηγίες για αναφορά ύποπτου κρούσματος, μπορείτε να βρείτε στον εξής σύνδεσμο <https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/erg20.pdf>

Οδηγίες σε περίπτωση που διαπιστωθεί ύποπτο κρούσμα εντός του πρακτορείου

Το προσωπικό διατηρώντας τη ψυχραιμία του ενημερώνει ΑΜΕΣΑ την γραμμή του πολίτη της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων στο τηλέφωνο **1420 (24ωρη λειτουργία)**, καθώς και τον ΠΙ του, δίνοντας τις εξής πληροφορίες:

- Όνομα και Επίθετο εργαζομένου ή πελάτη

- Χώρα Προέλευσης
- Συμπτώματα εργαζομένου ή πελάτη
- Διεύθυνση πρακτορείου

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Κατά την παρουσία του ασθενούς στον εργασιακό χώρο και μέχρι την μεταφορά του σε Ιατρικό Κέντρο, θα πρέπει:

1. Ο εργαζόμενος ή πελάτης θα πρέπει να απομονωθεί από τα υπόλοιπα άτομα εντός του υποστατικού
2. Αν εμφανίζει συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού (πυρετό και βήχα ή δύσπνοια) χορηγείται άμεσα απλή χειρουργική μάσκα και χαρτομάντηλα.
3. Αν υπάρχει συνάδελφος του εργαζομένου, που επιθυμεί να μείνει κοντά του για να τον φροντίζει, πρέπει να χορηγηθεί σε αυτόν απλή χειρουργική μάσκα και να του συστηθεί να πλένει τα χέρια του, κάθε φορά που έρχεται σε επαφή με εκκρίσεις του εργαζομένου (π.χ. σάλιο) και οπωσδήποτε πριν αγγίξει το πρόσωπό του ή φάει ή πει.
4. Δώστε στο υπόλοιπο προσωπικό την οδηγία να αποφεύγεται η είσοδος στο χώρο του υποστατικού.
5. Ο χρησιμοποιημένος προστατευτικός εξοπλισμός (απλή χειρουργική μάσκα, γάντια) πρέπει να απορρίπτεται σε κάδο και σε καμία περίπτωση να μην ξαναχρησιμοποιείται.
6. Μετά την απόρριψη του προστατευτικού εξοπλισμού πρέπει τα χέρια να πλένονται καλά με νερό και σαπούνι. Τονίζεται ότι η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά το πλύσιμο των χεριών, το οποίο και αποτελεί σημαντικότερο μέσο πρόληψης.
7. Όλες οι ενέργειες θα πρέπει να γίνονται με ψυχραιμία, με ηρεμία και με σεβασμό στα προσωπικά δεδομένα του εργαζομένου ή του πελάτη.
8. Άμεση απομάκρυνση των υπαλλήλων και αναστολή των εργασιών του πρακτορείου στο οποίο έχει εντοπιστεί το επιβεβαιωμένο κρούσμα μέχρις ότου:
  - i. Διενεργηθεί απολύμανση όλων των χώρων του πρακτορείου, από εγκεκριμένη εταιρεία, σύμφωνα με τα πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες γραμμές που έχουν εκδοθεί από το Υπουργείο Υγείας, σύμφωνα με το Διάταγμα του Υπουργού Υγείας, Αρ.15, ημερομηνίας 10/04/2020, και παρατίθενται στην ιστοσελίδα <https://www.pio.gov.cy/coronavirus/info.html>. Σημειώνεται ότι το πιστοποιητικό απολύμανσης και ο Αριθμός Άδειας του απολυμαντικού που χρησιμοποιήθηκε θα πρέπει να υποβάλλεται στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.
  - ii. Αντικατασταθεί όλο το προσωπικό με άτομα που αποδεδειγμένα είναι «ελεύθεροι» από τη νόσο COVID-19.
  - iii. Όλες οι στενές επαφές του θετικού κρούσματος τεθούν σε υποχρεωτική καραντίνα 14 ημερών.

Η επαναλειτουργία του πρακτορείου θα αποφασίζεται μετά την ολοκλήρωση των πιο πάνω ενεργειών και υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Υγείας. Ως εκ τούτου, με την ολοκλήρωση των απαραίτητων ενεργειών (εργαστηριακοί έλεγχοι, απολύμανση), θα πρέπει να αποστέλλεται γραπτή ενημέρωση προς στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, αναφέροντας όλες τις ενέργειες που έχει προβεί η επιχείρηση τόσο για την απολύμανση όσο και για την απομάκρυνση και αντικατάσταση του προσωπικού.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ**

Νοείται ότι σε περίπτωση που οποιοσδήποτε άλλος εργαζόμενος στο συγκεκριμένο πρακτορείο αναπτύξει συμπτώματα που παραπέμπουν στα συμπτώματα της νόσου COVID-19, τότε άμεσα θα πρέπει να ακολουθήσει τις σχετικές οδηγίες, ως αυτές έχουν εκδοθεί από το Υπουργείο Υγείας και παρατίθενται στην Ιστοσελίδα <https://www.pio.gov.cy/coronavirus/info.html>

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα λεπτομερή μέτρα για τη διαχείριση ύποπτου κρούσματος Covid-19 στον χώρο εργασίας, δείτε εδώ <https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/erg20.pdf>

Γενικά μέτρα προστασίας πολιτών και εργαζομένων

1. Σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων σε κάποιον από το προσωπικό, τότε αυτό το άτομο πρέπει να παραμείνει στο σπίτι και να επικοινωνήσει με τον ΠΙ του.
2. Άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού με βάσει τον αναθεωρημένο κατάλογο του ΥΥ, προτρέπονται να παραμένουν στο σπίτι και να εργαστούν από εκεί.
3. Αποφυγή επαφής χεριών με τα μάτια, μύτη και στόμα για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης.
4. Κατά το βήξιμο ή το φτάρνισμα, κάλυψη της μύτης και του στόματος με το μανίκι στο ύψος του αγκώνα ή με το χαρτομάντηλο, απόρριψη του χρησιμοποιημένου χαρτομάντηλου στους κάδους απορριμμάτων και επιμελές πλύσιμο των χεριών.
5. Τακτικό και επιμελές πλύσιμο των χεριών με υγρό σαπούνι και νερό, για τουλάχιστον 20'' πριν τη λήψη τροφής και μετά την επίσκεψη στην τουαλέτα και προσεκτικό στέγνωμα χεριών με χάρτινες χειροπετσέτες μιας χρήσης και απόρριψη τους στους κάδους απορριμμάτων.
6. Έλεγχος και αποφυγή συνάθροισης κατά τα διαλείμματα μεταξύ των εργαζομένων.

*Σημειώνεται ότι, η Αρχή παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και θα συνεχίσει να σας ενημερώνει για επιπλέον οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές, σύμφωνα πάντα με τα διατάγματα του Υπουργείου Υγείας για την προστασία της υγείας από τον Covid-19.